

Marko Lučić, urednik i član uprave portala *Quantum21.net*.

Uvodnik

Marko Lučić

Poštovani čitatelji,

u posljednjem mjesecu tekuće godine na portalu **Quantum21.net** možete pročitati transkripte predavanja *Arie de Geusa*, iznimno uglednog stručnjaka u području organizacijske strategije, na *Royal Society of Arts* u Londonu. Arie je dugi niz godina radio u kompaniji *Royal Dutch Shell* na radnom mjestu voditelja planiranja te je aktivno sudjelovao u strateškom upravljanju organizacijom.

Royal Dutch Shell je posebno zanimljiva organizacija budući da je dugi niz godina, gotovo od osnutka krajem 19. stoljeća, uspijevala ostati vodećom u svojoj industriji (uz *Exxon*). Iako nam se na prvi pogled čini kako to i nije neko posebno postignuće, istraživanja ukazuju na suprotno. Naime, od poznatijih kompanija samo su *Dupont*, *Kodak*, *Mitsubishi* ili *Suzuki* postojali u tim davnim vremenima.

U Hrvatskoj smo, posebice od početka rata, dakle od 1990-ih godina pa sve do danas, kontinuirano suočeni s fenomenom propadanja i nestajanja giganata, velikih i jakih poduzeća koja su "pružala sigurnost" i za koje smo svi mislili da će "postojati zauvijek". Na pamet mi odmah padaju riječki, ali i svjetski giganti, broderska kompanija *Croatia Line* koja je u svojim zlatnim vremenima imala rezervirano mjesto za svoje brodove na Doku 2 u *New Yorku*, ili pak riječka *Tvornica papira* ("*Hartera*") koja je proizvodila papir za cigarete najvećih svjetskih proizvođača. Od novijih primjera u obzir možemo uzeti trenutnu situaciju u *Plivi* koja se od svjetske firme polako pretvara u beznačajnog lokalnog "igrača".

Što se je zapravo dogodilo?

Koje su to sile utjecale na njihovu propast?

Jedno je sigurno. Uzrok njihove propasti nisu nekakvi "vanjski čimbenici" što nam se često nudi kao odgovor. Pravi uzrok je samo jedan: nesposobnost lidera u tim organizacijama da pripreme tvrtku za promjene u okruženju!

U predavanju koje vam prenosimo možete čitati o tome što su to činili "svjetski metuzalemi" kako bi uspješno prebrodili zamke koje neminovno sa sobom donosi svijet u stalnoj mijeni. Vidjet ćete na koji su to način razmišljali njihovi lideri te o kojim stvarima su vodili brigu. Iskustvo mi govori kako je prava rijetkost da se u našim kompanijama raspravlja o kategorijama kao što su "osjetljivost prema okolini", "osjećaj kohezije i privrženosti identitetu tvrtke", "tolerancija prema aktivnostima na margini organizacije". Nažalost, čini se kako su upravo te kategorije ključne za dugoročno preživljavanje svake organizacije...